

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 278

van **KOEN VAN DEN HEUVEL**

datum: 20 februari 2024

aan **JO BROUNS**

VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

VDAB - Cursusaanbod

VDAB biedt aan werkzoekenden, werknemers en werkgevers meer dan 1000 opleidingen aan. De onlineopleidingen en workshops kunnen gratis gevolgd worden. De erkende opleidingen in opleidingscentra zijn gratis voor werkzoekenden en enkele andere opleidingen in opleidingscentra zijn gratis voor onder meer werkzoekenden, deeltijdse werknemers, mensen in een opzegperiode enzovoort. VDAB biedt een ruime waaier aan opleidingen aan. In het kader van levenslang leren is het ook positief dat werknemers gratis onlineopleidingen kunnen volgen. Zo worden werkzoekenden en werknemers gestimuleerd om bij te leren en hun kennis te verrijken.

Uiteraard is het ook belangrijk om het aanbod en het gebruik ervan te evalueren. In het kader daarvan stel ik graag een aantal vragen aan de minister.

1. Wat zijn de tien populairste opleidingen? Graag een overzicht voor de voorbije 5 jaar.
2. Hoeveel cursussen zijn de laatste 5 jaar in het kader van een knelpuntberoep opgestart? Indien mogelijk graag een apart overzicht voor werknemers en werkzoekenden.
 - a) Welke tendensen ziet de minister binnen de knelpuntberoepen?
 - b) Zijn er bepaalde cursussen die vaker gestart worden dan andere?
 - c) Hoe wil de minister die opleidingen meer in de kijker zetten/aantrekkelijker maken?
3. Hoe is de keuze voor offlineopleidingen en onlineopleidingen de afgelopen jaren geëvolueerd? Is daar een verschuiving merkbaar naar de keuze voor onlineopleidingen in plaats van fysieke opleidingen?
4. Op welke manieren kunnen de opleidingen die VDAB aanbiedt bijdragen tot de doelstellingen rond levenslang leren?

ANTWOORD

op vraag nr. 278 van 20 februari 2024

van **KOEN VAN DEN HEUVEL**

1. In bijlage 1 een overzicht van de 10 meest populaire opleidingen. VDAB geeft hier een apart lijst van de 10 meest populaire opleidingen op locatie op grond van het aantal gestarte opleidingsacties en een aparte lijst van de 10 meest populaire gestarte online opleidingsacties.
2. a) De laatste 5 jaar telt VDAB volgend aantal gestarte knelpuntopleidingsacties voor werkzoekenden, werknemers en leerlingen (* Cijfers 2023 tot en met oktober):

Statuut Cursist	2019	2020	2021	2022	*2023
Werkzoekenden	23.311	20.545	22.581	20.750	19.410
Werknemers	3.797	2.601	2.633	2.822	2.183
Leerlingen	1.862	1.101	1.048	1.172	1.132

- b) In bijlage 2 een overzicht van de 10 meest populaire knelpuntopleidingen op locatie.
 - c) VDAB schat het realistisch jobdoelwit in van de klant. Hier heeft VDAB zeker aandacht voor de knelpuntberoepen waarvoor er nood is op de arbeidsmarkt. Wanneer VDAB inschat dat de klant een competentiekloof heeft, zal met de klant bekeken wordt met de klant de opstart van een knelpuntopleiding bekeken.
3. Het totaal aantal gestarte opleidingsacties voor opleidingen op locatie is in 2020 afgenomen t.o.v. 2019, maar stabiliseert zich sindsdien.

Statuut Cursist	2019	2020	2021	2022	*2023
Werkzoekenden	47.900	35.014	39.434	37.170	34.426
Werknemers	9.970	6.017	5.899	5.088	3.280
Leerlingen	2.838	1.491	1.475	1.652	1.471
Totaal	60.708	42.522	46.808	43.910	39.177

Het aantal gestarte online opleidingen was zeer hoog tijdens de Coronajaren 2020 en 2021, maar is daarna terug afgenomen en gestabiliseerd.

Gestarte online opleidingen	2020	2021	2022	*2023
Totaal	213.695	179.139	145.199	147.628

4. Vlaanderen richt zich zowel op het verhogen van de opleidingsdeelname van volwassenen, als ook, op het "streven naar een echte leercultuur van opleiding, omscholing en oriëntering doorheen de loopbaan, om zo te evolueren naar een lerende, leergretige samenleving" (zie ook actieplan levenslang leren <https://www.vlaanderen.be/publicaties/actieplan-levenslang-leren-koers-zetten-naar-een-lerend-vlaanderen>). Ook ik wil hieraan bijdragen vanuit mijn beleidsdomein. VDAB draagt, binnen haar opdracht, dan ook bij aan deze twee doelstellingen van levenslang leren.

Ten eerste biedt VDAB een hele brede waaier aan leermogelijkheden, van verschillende vormen van werkplekleren, tot, fysiek, hybride en online leren, mobiele opleidingen, geïntegreerde opleidingen, korte leersnacks tot langere beroeps- en of onderwijskwalificerende opleidingen, al dan niet, in samenwerking met werkgevers, sociale partners/sectorfondsen, en andere opleidings- of onderwijsaanbieders. Deze brede waaier maakt dat er tegemoet kan worden gekomen aan de leervoorkeur en -noden van de lerende. Gaat je voorkeur als werkzoekende naar hands-on leren van specifieke technieken, dat kan bijvoorbeeld in een beroepsopleiding. Wil je als werknemer geregeld korte en kleine stukjes bijspijkeren, dan kan dat ook, bijvoorbeeld via een online module of workshop. Ook de flexibiliteit in opleidingslocatie en het inzetten van laagdrempelige, korte 'opleidingsproeftjes' in functie van oriëntering van klanten zoals de mobiele horecakeuken (<https://www.vdab.be/nieuws-voor-de-pers/algemeen/mobiele-horecakeuken-trekt-door-vlaanderen>), maken dat we een breder publiek kunnen inspireren om een opleiding te volgen.

Ten tweede zet VDAB niet alleen breed in voor wat betreft leervorm en -locatie, maar ook voor wat betreft leerinhouden. Naast beroepstechnisch inhouden, is er ook leeraanbod voor soft skills, Nederlands en geletterdheidscompetenties. Uiteraard is het vertrekpunt dat de geleerde competenties relevant zijn voor het kunnen functioneren op de arbeidsmarkt.

Ten derde biedt VDAB verschillende oriënterende modules aan, om te kunnen proeven van beroepen en bijbehorende opleidingen, zoals bouwbad, VOSPA (Vooropleiding social profit voor anderstaligen) etc. Zo kunnen mensen uittesten wat echt bij ze past en we ondersteunen het maken van een passende opleidingskeuze. Een belangrijke opstap naar het volgen van een opleiding.

Naast het aanreiken van de opleidingsmogelijkheden zelf, wil ik nog meegeven dat VDAB op veel andere vlakken ook bijdraagt aan de levenslang leren doelstellingen. Zoals het wegnemen van drempels voor opleidingsdeelname voor werkzoekende en kwetsbare werknemers door het gratis of kosteloos maken van het volgen van een opleiding. VDAB zet ook haar schouders onder het inspireren van mensen om hun competenties te versterken via competentiechecks of mediacampagnes. Het aanreiken van een taxonomie, de competent, om een taal te kunnen geven aan de competenties, die iemand heeft verworven en arbeidsmarktdienstverlening op te baseren. Het inzetten van expertise voor het maken van opleidingsinhouden of ondersteunen van het e-leren. Het delen van opleidingsinfrastructuur, zowel van fysieke opleidingsateliers als ook van de digitale opleidingsdatabank 'Vind een Opleiding' etc.

BIJLAGEN

1. [Opleidingen op locatie - gestarte opleidingsacties door werkzoekenden, werknemers en leerlingen](#)
2. [Knelpuntopleidingen op locatie - gestarte knelpuntopleidingsacties door werkzoekenden, werknemers en leerlingen](#)